

Αγαπητά μέλη, φίλοι και φίλες της ΑΛΛΗΛΟΝ,

Το φαινόμενο που ορίζεται σαν «βιομηχανία 4.0» αναφέρεται κυρίως, στις συνεχώς επιταχυνόμενες εξελίξεις που συνδέονται με την ανάπτυξη και χρήση στην οικονομική ζωή ορισμένων υψηλών τεχνολογιών. Είναι τέτοια η έκτασή του ώστε να οδηγεί σε μια πραγματική μετάλλαξη της παγκόσμιας οικονομίας, άρα και της κάθε εθνικής οικονομίας, συχνά με ευρύτατες κοινωνικές και γεωπολιτικές εκφράσεις. Αφορά την βιομηχανία αλλά και την πρωτογενή παραγωγή και τις υπηρεσίες δηλαδή το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων. Νέες προκλήσεις αναδύονται συνεχώς και αφορούν μεγάλη ευρύτητα θεμάτων όπως την σχέση του εργαζόμενου με τα μέσα παραγωγής, του ανθρώπου με την μηχανή, τις εργασιακές και ευρύτερες κοινωνικές σχέσεις, την απασχόληση, τα εκπαιδευτικά συστήματα, τις κρατικές πολιτικές, τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα αλλά και θεμάτων δεοντολογικών, ηθικών, ακόμη και θρησκευτικών κ.α.

Για κάθε κράτος, η ευημερία των πολιτών και η βιωσιμότητά της, αλλά και η συνολική οικονομική ισχύς και επιρροή του στις διεθνείς σχέσεις εξαρτάται άμεσα από το τεχνολογικό επίπεδο και την καινοτόμο ικανότητα της παραγωγικής του βάσης. Αυτό πάντα ίσχυε στην ιστορία του πολιτισμού. Το απολύτως νέο στοιχείο είναι η ταχύτητα και το εύρος της συνεχώς επιταχυνόμενης επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου. Επίσης, στην μοντέρνα οικονομία, η βιομηχανία είναι ο χώρος όπου κυρίως δημιουργούνται και αναπτύσσονται οι νέες τεχνολογίες και οι εφαρμογές τους. Ο δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής σαν ποσοστό του ΑΕΠ και η εξέλιξή του είναι ίσως η καλύτερη μέτρηση του μεγέθους των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η κάθε χώρα στην νέα εποχή της βιομηχανίας 4.0. καθώς και της ικανότητάς της να είναι παραγωγός κι όχι μόνο καταναλωτής υψηλής τεχνολογίας.

Μια έκφραση αυτών των μεταλλάξεων στις διεθνείς σχέσεις είναι και οι γρήγορες ανατροπές των μεγάλων γεωπολιτικών ισορροπιών μεταξύ παγκόσμιων αλλά και περιφερειακών δυνάμεων. Σε ένα πλαίσιο, αυξημένου γεωπολιτικού ανταγωνισμού, όποια χώρα προσαρμόζεται γρηγορότερα στις νέες συνθήκες μπορεί να εκτιναχθεί οικονομικά και να βελτιώσει την συνολική οικονομική και γεωπολιτική της θέση. Όποια χώρα δεν προχωρά χάνει έδαφος και αναπόφευκτα υποχωρεί σημαντικά. Οι αλλαγές είναι τόσο γρήγορες που, μεταξύ των χωρών που εκτινάσσονται και των χωρών που οπισθοχωρούν ταχέως, γίνεται πρακτικά αδύνατο για μια χώρα μεσαίου βιοτικού επιπέδου όπως η Ελλάδα, να συνεχίσει απλά να κρατά περίπου την θέση της.

Κατά κάποιο τρόπο η Ελλάδα είναι «καταδικασμένη» να είναι αισιόδοξη, και να στοχεύει να φτάσει σε ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Όμως, κύριοι δείκτες δείχνουν καθυστερήσεις σε κείριους τομείς. Ακόμα και τώρα με τους ανακοινωμένους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης για το 2022, η αύξηση του εμπορικού ελλείματος δείχνει ότι η παραγωγική δομή της χώρας χάνει μερίδιο της εσωτερικής αγοράς σε ξένους ανταγωνιστές. Η βιομηχανία 4.0 είναι η καρδιά της οικονομικής πρόκλησης που αντιμετωπίζει η Ελλάδα δεν είναι απλά ένα κομμάτι της. Η Ελλάδα πρέπει να είναι αποφασισμένη να καλύψει το χαμένο έδαφος και να πραγματοποιήσει ένα μεγάλο άλμα βελτίωσης κάνοντας εθνική προτεραιότητα την ανάπτυξη της παραγωγικής της βάσης και την αύξηση της ικανότητάς της να είναι παραγωγός υψηλής τεχνολογίας.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τους αρθρογράφους μας και την συντακτική ομάδα όπως και τον αρχισυντάκτη μας και τον καλεσμένο συντάκτη μας για το εξαιρετικό περιεχόμενο του τεύχους αυτού, καθώς και όλους τους αρθρογράφους μας κατά το 2021, αφού το τεύχος τούτο κλείνει όμορφα το επιτυχημένο πρώτο έτος του περιοδικού μας.

Άγγελος Παγκράτης
Ιδρυτής και Επίτιμος πρόεδρος της ΑΛΛΗΛΟΝ
Πρώην πρέσβης της ΕΕ στην Αργεντινή και στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου